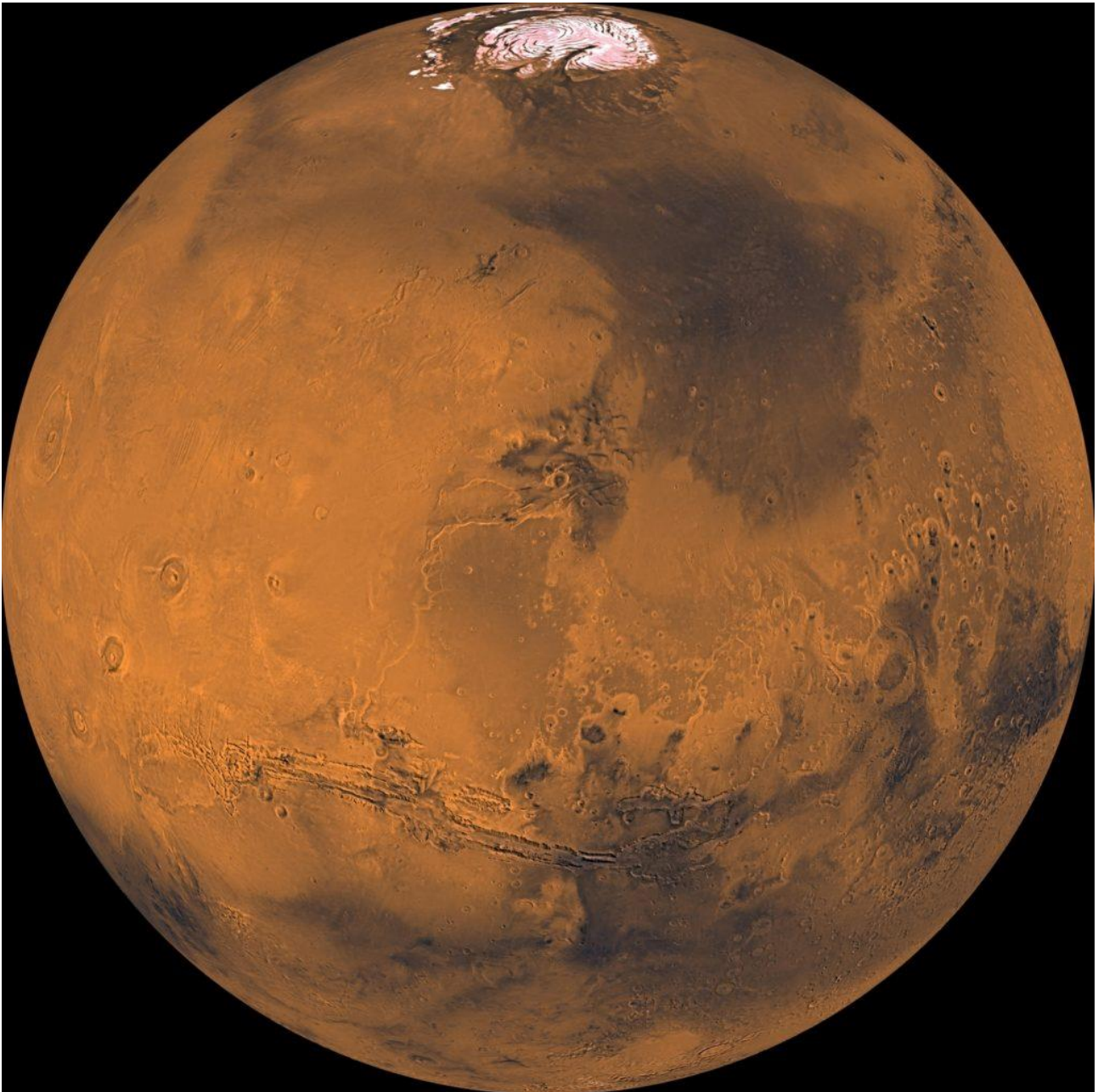
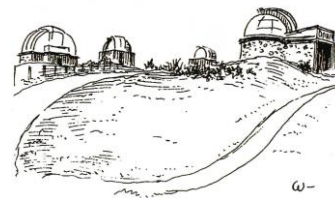

Nattehimlen december 2022

Et sammensat billede af Mars fra Viking Orbiter (billede krediteret: NASA)

2022 er snart forbi, Jupiter og Saturn findes på den vestlige himmel efter solnedgang, begge er stadig interessante at betragte i et teleskop. Mars er blevet

klar og stor i stjernebilledet Tyren på vej til opposition – og en samtidig formørkelse – 7.-8. december. Se Mars nu, den næste opposition indtræffer først tidligt i 2025. Merkur og Venus har en tæt men lav konjunktion på aftenhimlen senere på måneden. Og meteorsværmen Geminiderne optræder på den tidlige morgenhimmel midt i måneden.

1. december 2022. Se en stadig klar Jupiter omkring 2.5° over den tiltagende Måne, der lige har passeret første kvarter. Planeten dominerer den sydvestlige himmel efter solnedgang. Stadig lysstærk ved størrelsesklasse -2.6, den spænder over $43''$, stor nok til at vise sig godt i et teleskop.

Månen og Jupiter står tæt på hinanden den 1. december 2022.

1. december. Mars nærmest Jorden, en uge forud for dens opposition.

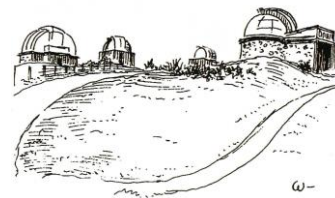
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenkernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

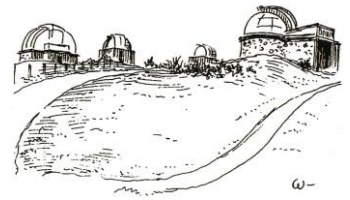
11. årgang nr. 12

6. december. Den tiltagende Måne står mellem Hyaderne og Plejaderne i stjernebilledet Tyren.

7.-8. december. Mars når opposition for første gang i 26 måneder. Planeten lyser med størrelsesklasse -1.9 i stjernebilledet Tyren og spænder over 17.2". Det er ikke så stort som ved de seneste få oppositioner, men den er stadig imponerende. Planeten står i den nordlige egn af ekliptika, hvilket favoriserer observatører på den nordlige halvkugle, de ser Mars højt på himlen ved kulmination, men observatører på den sydlige halvkugle kan også se den. Mars aftager i lysstyrke til størrelsesklasse -1.2 ved månedens udgang og bliver langsomt mindre, men hele december er den bedste tid for at observere planeten i aftentimerne.

7.-8. december. Som om en Mars opposition ikke er nok, så undergår planeten en formørkelse foretaget af Månen. Det kan ses i det meste af USA, hele Canada og den vestligste del af Europa. Observatører andre steder ser den klare planet tæt på fuldmånen i de sene timer 7. december, og ud på morgenen 8. december. Læs om den spektakulære formørkelse i den medfølgende artikel.

10.-11. december. Se den tiltagende Månen mindre end 2° fra Pollux. Den danner en trekant med stjernen og dens "tvilling", Castor, når de står op i øst.

Stjernesked fra meteorsværmen Geminiderne (credit: Asim Patel)

13.-14. december. Den sædvanligvis pålidelige meteorsværm, Geminiderne har maksimum i de sene timer af 13. december og ud på morgenen den 14. december. Den aftagende Måne slører de de svageste stjernesked i år, men det er stadig umagen værd at se efter nogle få Geminider sent på aftenen og efter midnat. Geminiderne kan optræde overalt på himlen, men deres bane går tilbage til et punkt nær stjernen Castor i stjernebilledet Tvillingerne. Prøv at holde udkig efter mørkets frembrud den 13. december, hvor nogle få klare Geminider, som træder ind i atmosfæren i en lav vinkel langsomt brænder henover himlen. Meteorsværmen indtræffer på denne dato hvert år, da Jorden passerer gennem en strøm af rester fra asteroiden 3200 Phaeton, en Apollo asteroide opdaget i 1983.

16. december. Månen i sidste kvarter, 08:56 UTC

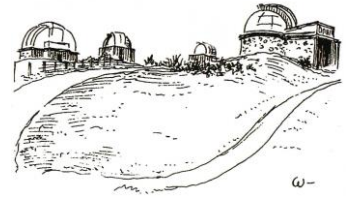
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

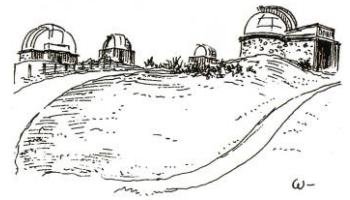
11. årgang nr. 12

18. december. En aftagende Måne befinder sig 5° fra den klare stjerne Spica i Jomfruen på den sydvestlige himmel før daggry.

21. december. Vintersolhverv indtræffer kl. 21:48 UTC. Det markerer årets længste nat på den nordlige halvkugle og den længste dag på den sydlige halvkugle.

21. december. Merkur når sin største østlige elongation omkring 20° fra Solen. Den står på den vestlige himmel efter solnedgang omkring 5° fra Venus. Den mindre planet lyser med en klar størrelsesorden på -0.6, men den forbliver indlejret i tusmørket.

23. december. Nymåne 10:17 UTC

Merkur og Venus har et tæt møde om aftenen den 28.-29. december 2022.

28.-29. december. Tag en håndkikkert og gå ud lige efter solnedgang for at se Venus og Merkur kun 1.4° fra hinanden lavt over den sydvestlige horisont. Venus står under Merkur og overstråler den med hele fire størrelsesklasser. Tusmørket og den lave højde på parret gør observationen lidt vanskelig – du har brug for et klart udsyn til horisonten og anvendelse af en håndkikkert (eller et teleskop). Saturn, en tiltagende Måne og Jupiter står øverst til venstre.

30. december. Månen i første kvarter 01:21 UTC

Brian Ventrudo 2. december 2022

Oversat og bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen 2. december 2022